

ערכתי וחיברתי בס"ד
בחסד ה' עלי הצב"י
נריה אטון הי"ו

לומוד ליל ט"ו בשבט
תפילות וסגולות לט"ו בשבט

אמירת תהילים לבטל כל גזירות קשות ורעות ולהשפיע את ההכי טוב שיש.

כתב הרב הקדוש ה'אוהב ישראל זי"ע (בשלח) מט"ו בשבט מתחילים ימי הרצון והרחמים וישועה תהיה לנו על ידי משיח צדקנו שיבוא במהרה בימנו אמן.

סגולות ליום ט"ו בשבט

סגולה ליראת שמים

ביום ט"ו בשבט יעשה האדם חשבון נפש אם מברך ברכותיו כהוגן ברכות ראשונות ואחרונות בקול ובכוונה, ויקבל ע"ע להתחזק ועל ידי כך יזכה ליראת שמים, רוח הקודש, ושפע רב רוחני וגשמי. (ספר זכר דוד, האר"י ז"ל)

סגולה לשפע

יפריש לצדקה ביום זה 91 פרוטות (שקלים/עשרות אג') (גימטריא אילן - אמן - ועוד) ובעת הנתינה יאמר: "יהי רצון שיפתחו שערי השפע" ויתן את הצדקה ביד ימין, ויזכה הרבה.

סגולה לזכות לילדים

כתב בספר בני יששכר יום ט"ו בשבט יש בו מעין הושענא רבא ולכן הוא יום מסוגל לזכות בבנים. בסוף הסדר של ט"ו בשבט יאמר ג' פעמים מזמור כ' בתהלים ויבקש: "ריבונו של עולם זכני לזרע בר קיימא".

סגולה להחזיר בנים ובנות בתשובה

אמר האדמו"ר מצאנז בעל דברי החיים: "יום זה הוא עת רצון לתשובה, לכן להחזיר בנים ובנות מסוגל ביותר. יאמרו ההורים מזמור נ"א שבתהלים ג' פעמים ויתנו 91 פרוטות לצדקה לעניים, ויבקשו מעומק הלב מהבורא יתברך על הילדים ביום קדוש זה"

סגולה לרפואת גוף ונפש

אכילת אתרוג שברכו עליו בסוכות בט"ו בשבט מסוגל לרפואות וישועות לגוף ולנפש (מעשה טוביה), ואחר האכילה של אתרוג יאמר מזמור ו' בתהלים. ויבקש רפואה שלימה מהבורא יתברך.

סגולה ללידה קלה

אישה בהריון שתאכל בט"ו בשבט מאתרוג שברכו עליו בחג הסוכות. ותאמר מזמור א' ומזמור ב', ותבקש לידה קלה.

סגולה נפלאה לזיווג

בשם מקובלי ירושלים, לרשום את שם הבחור או הבחורה ושם האם בפתק בתוך שקית ולפני ליל ט"ו בשבט לקשור על עץ שקדים, שבזמן עליית השרף השמות יהיו באילן, ולמחרת לקחת השקית ולשמרה. (הנותן תשועה). ולקבל על עצמי ליתן סך לצדקה, ולומר נשמת כל חי כשאזכה להתחתן. בהצלחה.

אי"ה ביום ראשון בערב יחול ליל ט"ו בשבט, בס"ד הבאנו קצת מהמעלות והסגולות שיש ביום זה

מהות השמחה בט"ו בשבט

מובא במשנה (ר"ה ב.) שחמישה עשר בשבט הוא ראש השנה לאילן. יום ט"ו בשבט הינו יום שיש בו ריבוי שמחה, וכמו שנפסק בשו"ע (סי' קלא ס"ו) שאין אומרים בו תחנון.

את מהות השמחה ביום זה ביאר הרב הקדוש ה'חתם סופר' זי"ע (דרשות שסז): שאחר שקבעו חז"ל את יום חמישה עשר בשבט לראש השנה לאילן, הרי ביום זה אנו עושים בכל שנה זכר ליום בו החלו האילנות לחנוט בפעם הראשונה לאחר שנברא העולם, ובזה אנו מגלים תוקף אמונתנו בבריאת העולם ע"י הקב"ה, ואנו נותנים לו כתר מלוכה.

נהגו האדמור מרוז'ין וצאצאיו ללבוש בגדי שבת לכבוד יום ט"ו בשבט.

מעלת יום ט"ו בשבט

כתב רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א: "בוא וראה כמה שערי הברכה נפתחים ביום ט"ו בשבט להשפיע רוב טללי ברכות ושפע רב בכל עניני הפירות הרוחניים והגשמיים כאחד. מובא ב'תרגום שני' (אסתר נ) שבשעה שהפיל המן הרשע את הפור מחודש לחודש (וחיפש חודש המיועד לפורענות), ומשנפל הפור על חודש שבט נענה ואמר הלא בראש חודש שבט (לפי בית שמאי) חל ראש השנה לאילנות, ולא אוכל להביא פורענות לישראל בחודש זה ולא אוכל להשמידם אז. וכתב על כך בספר 'זכר דוד' לרב הקדוש רבי דוד זכות אב בית דין מודינה (מאמר נ' פצ"ו): אפילו שאין אנו נוקטים להלכה שבראש חודש שבט הוא ראש השנה לאילנות אלא בט"ו בו, מכל מקום רואים שיום 'ראש השנה לאילן' (כל אחד לשיטתו) מסוגל מאד לעכב כל פורענות וכל רע מעם ישראל, ולכן המן ידע שלא יוכל להביא פורענות ביום זה.

יום ט"ו מסוגל להיוושע בו ב'פירות' בשתי המשמעויות, הן לזכות בבנים והן לבנים צדיקים ול'פירות הגונים'. ורמז לה הרב הקדוש ה'עטרת ישועה' מדז'יקוב זי"ע (לט"ו בשבט בד"ה בפסוק) בלשון הפסוק (תהילים א נ) 'והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו'.

וממילא יראה כל אחד לנצל את יום זה שהוא כ'ראש השנה' בשפיכת לב לאבינו שבשמים לחדש עליו שנה טובה ומתוקה, ולזכות לכל ההשפעות הטובות, שיהיה 'צילו נאה ופירותיו מתוקים'. ומה טוב ומה נעים להרבות באמירת מזמורי תהילים, לעורר רחמים ורצון לפני אדון כל. וכנודע כוחם האדיר של

כדברי בית שמאי

"באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי, ובית הלל אומרים בחמישה עשר בו" (ראש השנה ב.)
כתב הרב הקדוש רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם זצ"ל האדמו"ר מצאנז בעל ה'שפע חיים': זקני הקדוש, ה"בני יששכר", שאל מדוע נקטה המשנה: "כדברי בית שמאי" (באות כ').
ונראה לומר, שהנה ב"בני יששכר" כתב לבאר העניין שעושים יום טוב בט"ו באב, שהנה מצאנו שנחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע בזמן בריאת העולם, שרבי אליעזר סובר שבתשרי נברא העולם, ורבי יהושע סובר שבניסן נברא העולם. והנה, לדעת רבי אליעזר, שבתשרי נברא העולם, בכ"ה באלול הייתה התחלת בריאת העולם, ותכלית הבריאה היא בשביל ישראל, אשר המה ממליכו למלך הכבוד.

ומצאנו שאמרו חז"ל: "ארבעים יום קודם יצירת הוולד מכריזים ברקיע: בת פלוני לפלוני", ודוגמה לזה הם ארבעים הימים שקודם כ"ה אלול, שמתחילים בט"ו באב. על דרך זו מוסיף שם ומבאר את העניין שעושים את יום ט"ו בשבט ליום טוב, והוא ראש השנה לאילנות, שהוא גם כן ארבעים יום קודם כ"ה באדר, שהוא זמן בריאת העולם לדעת רבי יהושע, הסובר שבניסן נברא העולם.

ומצאנו שאמרו: "רבי אליעזר שמותי הוא", ומפרש הירושלמי ש"שמותי" היינו שהוא מתלמידי בית שמאי. ומבואר לפי זה, שבית שמאי סוברים שבתשרי נברא העולם, ואם כן, מובן שלכן סוברים שבאחד בשבט ראש השנה לאילנות, שכיוון שסוברים שבתשרי נברא העולם, אם כן אין שום עניין בט"ו בשבט מחמת ארבעים יום קודם.

ובכן, מבואר מה שדקדק התנא ואמר: "באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי", היינו שטעם דבריהם כאן הוא כפי שיטתם במקום אחר, שסוברים שבתשרי נברא העולם! (משכן שילה)

הלכות ומנהגי ט"ו בשבט ראש השנה לאילנות

יום ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות. ונפקא מינה לכמה הלכות בדיני ערלה ותרומות ומעשרות,

תענית בט"ו בשבט

אסור להתענות ביום ט"ו בשבט. [ילקוט יוסף מועדים עמוד רמז].

נפילת אפים בט"ו בשבט

אין אומרים וידוי ונפילת אפים בט"ו בשבט.

נפילת אפים בערב ט"ו בשבט במנחה

המנהג שאין אומרים וידוי ונפילת אפים במנחה של יום י"ד בשבט. [ילקוט יוסף מועדים עמוד רמח].

לימוד בליל ט"ו בשבט

יש נוהגים לעשות לימוד בליל ט"ו בשבט, וקוראים מענינא דיומא, (עיין עמוד ח'), וכל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם. מכל מקום יש ללמוד "בהבנה" ככל האפשר, ובפרט יש ללמוד בהלכות השייכות לדיני ט"ו בשבט, בעניני ערלה ותרומות ומעשרות, ובדיני קדימה בברכות [לעיל סימן ריא].

אכילת פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל

נוהגים להרבות באכילת מיני פירות של אילנות בליל ט"ו בשבט, ובעיקר פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל, להראות בזה שהוא ראש השנה לאילנות, ולברך עליהם ברכות הראויות להם. ומנהג יפה הוא. [ילקוט יוסף מועדים עמוד רמח].

עריכת הסדר לפני ברכת המזון

כשחל ט"ו בשבט בימי החול, לכתחלה אין להביא הפירות לאחר ברכת המזון, כדי להרויח ברכה אחרונה, מחשש שהוא גורם לברכה שאינה צריכה. ורק אם טעו והניחום לאחר ברכת המזון על ידי שכחה וכיוצא, מותר להביאם, ויברך לפניהם ולאחריהם כהלכה [ילקוט יוסף מועדים עמוד רנ].

שהחיינו על אכילת האתרוג בט"ו בשבט

יש נוהגים לרקח האתרוג בסוכר ולעשותו ריבה ולאוכלו בליל ט"ו בשבט, ואין לברך עליו שהחיינו לכל הדיעות, הואיל וכבר בירך עליו שהחיינו בעת נטילתו עם הלולב ביום טוב של חג סוכות, ובזה יצא ידי חובה גם מברכת שהחיינו שעל האכילה, שהרי הוא כבירך בשעת ראייה על פרי חדש, שאינו חוזר ומברך בשעת אכילה.

אולם אשה צריכה לברך שהחיינו בט"ו בשבט בעת אכילת האתרוג, משום שאינה מברכת על הלולב. [ילקו"י מועדים עמ' רנ].

זהירות מתולעים!!!

פירות שמצויים בהם תולעים צריך שיפתחם ויבדקם לפני שיברך עליהם ברכת הנהנין. וצריך להזהיר מאד מדי פעם בפעם על בדיקת הפירות והירקות שמוחזקים בתולעים, שהוא איסור חמור, שהאוכל תולעת חייב חמשה לאוין. והרי זה משקץ נפשו ומטמא ליבו מעבודת השי"ת. [ילקוט יוסף מועדים עמוד רנ].

לימוד לפי

סדר ליל ט"ו בשבט

אוכלים בט"ו בשבט כ-15 סוגי פירות שונים, עד כמה שאפשר פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל. תוך כדי אכילתם נהגו לומר ט"ו "שירי המעלות" ממזמורי תהילים (הפרקים ק"כ - קל"ד).

אבי המשפחה או עורך הסדר פותח במקורו של ט"ו בשבט: ארבעה ראשי שנים הם באחד בניסן - ראש השנה למלכים ולרגלים באחד באלול - ראש השנה למעשר בהמה באחד בתשרי - ראש השנה לשנים ולשמיטין וליובלות, לנטיעה ולירקות באחד בשבט - ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי בית הלל אומרים בחמשה עשר בו! יקחו מאכל העשוי מן החטה או שעורה - כגון עוגות ויברכו עליהם:

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא מיני מזונות:

אחר שיאכלו מעט יאמרו פסוקים בענין חטה ולחם: ושמרת את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו וליראתו: כי יהוה אלהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת ותהמות יצאים בבקעה ובהר: ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש: ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת: ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך: השמר לך פן תשכח את יהוה אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטייו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום: פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת: וברוך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה: ורם לבבך ושכחת את יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים: המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש: המאכלך מן המדבר אשר לא ידעו אבותיך למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחרייתך: ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה: וזכרת את יהוה אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבותיך פנים הזה: ישב רבן גמליאל ודרש: עתידה ארץ ישראל להצמיח כפרות של לחם על העצים (שבת ל')

רעיונות

מהחטה עושים את הלחם שהוא עקר המזון של גוף האדם. חטה - בגימטריה 22, כנגד 22 אותיות התורה שהיא

עקר המזון של נשמת האדם.

יקחו כוס יין או מיץ ענבים ויברכו:

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

יאמרו פסוקים ומדרשים:

וַיֵּן יִשְׁמַח לִבָּב אָנוּשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשְׁמוֹן וְלַחֵם לִבָּב אָנוּשׁ יִסְעֵד:

למה היין נקרא גם יין וגם תירוש? יין - על שם שמביא יללה לעולם, תירוש - שכל המתגרה בו נעשה רש. רב כהנא רמי: כתיב תירש וקרינו תירוש, זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש. (יומא ע').

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מנין שאין אומרים שירה אלא על היין? שנאמר: "ותאמר להם הגפן החדלתי את תירושי המשמח אלהים ואנשים" אם אנשים משמח - אלהים במה משמח? מפאן, שאין אומרים שירה אלא על היין! (ברכות לה').

ר' יהודה בן בתירה אומר בזמן שבית המקדש קים אין שמחה אלא בבשר שנאמר: "וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה' אלהיך" עכשיו אין שמחה אלא ביין שנאמר: וַיֵּן יִשְׁמַח לִבָּב אָנוּשׁ:

יקח זית, ואם אין לו זית יקח תמר או תאנה או רמון ויברך בקול רם, ויכנו שבברפת העץ הוא פוטר את כל פרות האילן שיש על השלחן (ואם רוצה להקדים קודם כל את הברכות על האדמה רשאי כמבואר לעיל בעמוד).

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא פרי העץ

"ארץ זבת חלב ודבש" - ארץ שפרותיה שמנים כחלב ומתוקים כדבש!

פעם אחת נכנס רבי לבני ברק ומצא שם אשכול ענבים מנח והיה נראה כעגל בן שלש שנים:

פעם אחת הלך רבי יהושע לסכנין ומצא עז רבוצה תחת עץ התאנה וחלב שותת ממנה ודבש יוצא מן התאנה ומתערבבים זה בזה

לאחר אכילת זית יאמר:

"זית רענן יפה פרי תאר קרא ה' שמוך" כשם שהשמן מאיר - כך בית המקדש מאיר לכל העולם. שנאמר: "והלכו גוים לאורך", לכן נקראו אבותינו זית רענן שהם מאירים לכל באמונתם."

לאחר אכילת תמר יאמר:

דָּרַשׁ רַבִּי חִיָּיא בַּר לִוְלֵינִי: כְּתוּב: צִדִּיק כְּתֹמֵר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבָּנוֹן יִשְׁגֶּה, אִם נֶאֱמַר תֹּמֵר לְמָה נֶאֱמַר אֶרֶז, וְאִם נֶאֱמַר אֶרֶז לְמָה נֶאֱמַר תֹּמֵר?

אֵלּוּ נֶאֱמַר תֹּמֵר וְלֹא נֶאֱמַר אֶרֶז הֵייתִי אוֹמֵר: מָה תֹּמֵר אֵין גִּזְעוֹ מִחֲלִיף - אִף צִדִּיק חֹס וְחִלְיָה אֵין גִּזְעוֹ מִחֲלִיף - לָכֵן נֶאֱמַר אֶרֶז,

אֵלּוּ נֶאֱמַר אֶרֶז וְלֹא נֶאֱמַר תֹּמֵר, הֵייתִי אוֹמֵר: מָה אֶרֶז אֵין עוֹשֶׂה פְּרוֹת - אִף צִדִּיק חֹס וְחִלְיָה אֵין עוֹשֶׂה פְּרוֹת - לָכֵן נֶאֱמַר תֹּמֵר וְנֶאֱמַר אֶרֶז (תַּעֲנִית כה')

לאחר אכילת תאנה יאמר:

אָמַר רַבִּי חִיָּיא בַּר אֲבָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן כְּתוּב: "נוֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פְּרִיָּה?"

לְמָה נִמְשְׁלוּ דְּבָרֵי תוֹרָה לְתֵאֵנָה? מָה עַץ תְּאֵנָה זֶה כָּל זְמַן שֶׁאֵדָם מִמִּשְׁמֵשׁ בּוֹ מוֹצֵא בּוֹ תְּאֵנִים. אִף דְּבָרֵי תוֹרָה כּוֹן כָּל זְמַן שֶׁאֵדָם הוֹגֶה בָּהֶם מוֹצֵא בָּהֶם טַעַם טוֹב.

לאחר אכילת רמון יאמר:

אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל אֵין אֹר גִּיהֵנָם שׁוֹלֶטֶת בָּהֶן קַל וְחֹמֶר מִמִּזְבַּח הַזֶּהָב, מָה מִזְבַּח הַזֶּהָב שְׁאֵין עָלָיו אֵלָא כְּעֵבִי דִּינָר זָהָב עֲמַד כְּמָה שְׁנִים וְלֹא שְׁלֹטָה בּוֹ הָאוֹר, פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמַלְיָאֵין מִצְּוֹת כְּרֵמוֹן שְׁנֶאֱמַר: כְּפֹלַח הָרֵמוֹן רִקְתָּהּ. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְוִישׁ: אֵל תִּקְרִי רִקְתָּהּ אֵלָא רִיקְתָּתָהּ, שְׁאֵפִילוּ רִיקְנֵיהּ שְׁבָה מְלִיאֵין מִצְּוֹת כְּרֵמוֹן - עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה" (עֲרוּבִין דף יט ע"א).

לאחר אכילת אגוז יאמר:

אֵל גִּנַּת אֲגוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת בְּאֶבִי הַנָּחַל לְרֵאוֹת הַפְּרָחָה הַגֶּפֶן הַנִּצֵּן הָרִמּוֹנִים.

לְמָה נִמְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל לְאֲגוֹז מָה אֲגוֹז זֶה אֵתָה רוֹאָה אוֹתוֹ כְּלוּ עַץ וְאֵין תּוֹכוֹ נֶפֶר, אִךְ כְּשֶׁאֵתָה פּוֹצְעוֹ אֵתָה מוֹצֵא מְלֵא מְגוּרוֹת מְגוּרוֹת שֶׁל אוֹכְלִים, כֵּן יִשְׂרָאֵל - צְנוּעִים וְעִנּוּתָנִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וְאֵין תַּלְמִידִים שֶׁבָּהֶן נֶפֶרִים וְאֵין מִתְפָּאֲרִים לְהַכְרִיז עַל שְׂבָחָן, אִךְ אִם אֵתָה בּוֹדְקֶם אֵתָה מוֹצֵא אוֹתָם מְלֵאִים חֲכָמָה. וְכֵן, מָה אֲגוֹז זֶה נּוֹפֵל בְּטִיט וְאֵין מָה שֶׁבִּתּוֹכוֹ

נִמְאָס - אִף יִשְׂרָאֵל גּוֹלִים לְבֵין הָאֲמוֹת וְלוֹקִים מַלְקוֹת הַרְבֵּה וּבְכָל זֹאת - אֵין מַעֲשִׂיהֶם נִמְאָסִים:

לאחר אכילת אתרוג יאמר:

וְלִקְחֶתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר - זֶה הָאֲתֵרוֹג. וְהוּא מְרִמֵּז עַל הַשְׂכִּינָה, וְעַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וְעַל הַנִּשְׁמָה הַטְּהוֹרָה שֶׁל כָּל יְהוּדִי. וְלָכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת נָקִי מִכָּל פֶּגַם וְכֶתֶם, כִּי הַנִּשְׁמָה טְהוֹרָה הִיא וְצָרִיכָה לְהִשָּׁאֵר נְקִיָּה מִחֻטְאֵי הָעוֹלָם

לאחר אכילת תפוח יאמר:

כְּתִפוּת בַּעֲצֵי הָעֵר כֵּן דּוֹדֵי בֵּין הַבָּנִים בָּצְלוּ חֲמִדְתִּי וַיִּשְׁבְּתִי וּפְרִיּוֹ מִתּוֹק לְחֹכִי:

לְמָה נִמְשַׁל הַקֶּבֶץ"ה לְתִפּוּחִם? לֹאמַר לָךְ מָה תִפּוּחִם זֶה נִרְאָה לַעֲיֹן בְּלֹא כְלוּם אִךְ בְּאֵמֶת יֵשׁ בּוֹ טַעַם וְרִיחַ, כֵּן הַקֶּבֶץ"ה חִפּוֹ מִמִּתְקִים וְכֵלּוֹ מִחֲמִידִים וְנִרְאָה לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְלֹא רָצוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, וְהִיתָה הַתּוֹרָה בְּעֵינֵיהֶם כְּדָבָר שְׁאֵין בּוֹ מִמֶּשֶׁ, וּבְאֵמֶת יֵשׁ בּוֹ טַעַם וְרִיחַ, טַעַם מִנֵּין? שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים לד) טַעַמּוֹ וּרְאוֹ כִּי טוֹב ה', וַיֵּשׁ בּוֹ מֵאֲכָל דְּכִתִּיב (מִשְׁלִי ח) טוֹב פְּרִי מִחֲרוֹץ וּמִפֶּז, וַיֵּשׁ בּוֹ רִיחַ שְׁנֶאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) וְרִיחַ שְׁלֹמֹתֶיךָ כְּרִיחַ לְבָנוֹן, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל אָנוּ יוֹדְעִין כְּחָה שֶׁל תּוֹרָה לְפִיכָה אֵין אָנוּ זֹזִים מִן הַקֶּבֶץ"ה וְתוֹרָתוֹ, שְׁנֶאֱמַר: בָּצְלוּ חֲמִדְתִּי וַיִּשְׁבְּתִי וּפְרִיּוֹ מִתּוֹק לְחֹכִי.

יקחו פרי מפרות האדמה ויברכו:

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא פרי האדמה

יקחו מאכל כלשהו שברכתו "שהכל" (כמו סוכריה או שוקולד) ויברכו:

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שהכל נהיה בדברך

שירים הקשורים לטו בשבט:

צִדִּיק כְּתֹמֵר יִפְרַח, עַץ חַיִּים הִיא, וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל, בְּרַכְנוּ ה' אֱלֹקֵינוּ, אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד.

בְּרַכָּה אַחֲרוֹנָה לֵאחֹר שְׁתִּיית רַבִּיעִית מִשְׁקָה או אַחֵר פִּירוֹת שֶׁאִנִּים מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים

בְּרוּךְ אַתָּה ה', אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נִפְשוֹת רַבּוֹת, וְחִסְרוֹנָן עַל כָּל מָה שֶׁבְּרָאָתָה לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חַי בְּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים.

תפילה מיוחדת ליום ט"ו בשבט

טוב ונכון לומר ביום ט"ו בשבט בשחרית פסוקים אלו ובקשה זו (לשון חכמים ח"א סימן ל"ו)

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן.

אנא יהוה הושיעה-נא היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא יהוה הצליחה-נא היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא יהוה הרויחה-נא היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא יהוה הטיבה-נא היום הזה לאילן הוא ראש השנה. אנא יהוה ברה-נא היום הזה לאילן הוא ראש השנה.

אל נא, פצה שנה זו משמיר ושיית, וברך עץ שמן וזית. אל נא, במטר רנה חרבוני ישימון, וברך גפן ותאנה ורמון. אל נא, רומם עצת עוללי טפוחים, וברך אגוז ותמר ותפוחים. אל נא, צדקך מעמך בל יפסק, וברך חרוב וקרוסטמל ואפרסק. אל נא, חלץ קהלה אשר אליך תערג, וברך תותן והאגוז והאתרוג.

תפילה מהבן איש חי לבקש ביום ט"ו שבט בפרטות על האתרוג

שיזדמן לו אתרוג טוב בחג סוכות (לשון חכמים ח"א סימן ל"ו)

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתברך כל אילנות האתרוג להוציא פרותיהם בעתם ויוציאו אתרוגים טובים יפים ומהדרים ונקיים מכל מום ולא יעלה בהם חזזית, ויהיו שלמים ולא יהיה בהם שום חסרון ואפלו עקיצת קוצ, ויהיו מצויים לנו ולכל ישראל אחינו בכל מקום שהם, לקיים בה מצות נטילה עם הלולב בחג הסוכות שיבא עלינו לחיים טובים ולשלום כאשר צויתנו בתורתך ע"י משה עבדך ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עץ עבות'. ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתעזרנו ותסייענו לקיים מצוה זו של נטילת לולב והדס וערבה ואתרוג כתקונה בזמנה בחג הסוכות שיבא עלינו לימים טובים ולשלום בשמחה ובטוב לב, ותזמין לנו אתרוג יפה ומהדר ושלם וכשר כהלכתו ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתברך כל מיני האילנות ויוציאו פרותיהם ברבוי שמנים וטובים, ותברך כל הגפנים שיוציא ענבים הרבה שמנים וטובים כדי שיהיה היין היוצא מהם מצוי לרב לכל עמך ישראל לקיים בו מצות קדוש ומצות הבדלה בשבתות ובימים טובים, ויתקיים בנו ובכל ישראל אחינו מקרא שכתוב "לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר רצה אלקים את מעשיך" באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבני, אכלו רעים שתו ושכרו דודים יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי.

תפילה
מיוחדת
לאתרוג
נאה

